

Katomerep ho pinengneng ho pitengil ho ta somowal

Somowal kita caayay ko nika tata'ang no ngiha' ko nga'ayay, caayay ko nika kakaya' no kimad ko nga'ayay, saka itini i kasomowalan ta somowal, caay ko ka somowalan 'ca kasomowal ko nga'ayay, ta caay ko lalengatan no rarawraw. Kirami ano icowacowa, ano cacaciyaw kita sanga'ayay katomrep ho pinengneng ho pitengil ho, pakayni i heci no kimad, wayway, pinangan no miso i, madahcoay matatodongay 'aredetay a matengil, a:ka pacefa sa to caciyaw. Caayay ka rahoday ko caciyaw hananay, samaanen ta manga'ay a tengilen, samaanen ta fangcal a tengilen, sakaeca kadoka' no mitengilay, caay ka kahemaw ko hatiniay a demak. Ira ko cecay a sowal, “ Nani ngoyosay a micomod ko adada, nani ngoyosay a masadak ko tati'ih. ” Maemin kita mafana' a caciyaw, nikaorira ano caka tama caka tatodong i faloco' no mitengilay, mala saka olat no tatihi' parawraway saca to 'alomanay. Adihay ko caciyaw caay ko todong o matamaay, caka hakowa ko kimad caay ko todong to nika cango'ot no fenek, itini i pina'on to kimad ko sa kakaay. Kirami mafana'ay to no tamdawan a pinangan, misimsim to sasowalen, ca:ay pakido sa parakarak to sasowalen, o dengan oya malata'angay, ma'alopalay a tamdaw ko pakido sanay to sasowalen.

I sifo' no mita 'aloman ko pakido sanay to caciyaw a tamdaw, a latek kita mahaen ito, nika sahakenokeno saan ko roma. Ira ko cecay patinakoan a sowal, “ O nipitoem to ngoyos misimed to nika tadanca no caciyaw ko nga'ayay, to nika pali'eli a pa'araw to nika tadanca ko caciyaw no tireng ”. Caay ko kangodoan ko nika fokil a caciyaw, oyasaca mafokil ito safanafana' saho mikimad ko ka talapsi'an, palalifet saho a malaliyang to tao. Ano cacaciyaw kita, solinga'en hapinangen miharateng, maanen ko ka somowal? no hakowaen ko caciyaw? ta manga'ay a tengilen ko hacaciyaw no miso, ano caeca ko tadamaanay a kimad, ca ito ka 'iferang kari'ang a tengilen no tao. O caciyaw hananay o saka hemaway o tangsolay a saka a ini ini no mita, matiya o kaemangay, awaay ko tatiihay no harateng ningra, sowal saan to matengilay ningra, sowal saan to manengnengay ningra, awaay koni pisimed. Nikaorira mato'as ito mafana'to to no hekalan, minanam to to hacaciyaw, o maan ko misiayawan a tamdaw o maan ko hacaciyaw? O maan ko saopo o maan ko hacaciyaw? o so'elin ko sowal ano o mangah ko sowal? Mafana'to a misimsim to sasowalen, oni koya mihaenan i'ayaw no ka caciyaw katomerep ho pinengneng ho pitengil ho ta caciyaw yasanay ko nini.

說話停看聽

說話前最好先停看聽，說話的內容、措詞、姿態、表情，都應符合當時情境，切莫胡言亂語，是門學問。俗話說：「病從口入，禍從口出」。說得恰到好處，話說得愈少，出錯的機會就愈少。

「寧可把嘴巴閉起來使人懷疑你是淺薄，勝於一開口就使人證實你的淺薄。」淺薄不丟臉，最糟糕的是明知有錯卻不承認錯，一味的和別人爭辯。該怎麼說？該說什麼？從口中說出來的話，就算不是金玉良言，至少也不會得罪別人。